

2024/14. ANIVERSARI DEL REFERÈNDUM DE L'1-O 2017 A CATALUNYA. Dos milions quatre-centes de persones (2,4 milions, un 48% del cens electoral) van anar a votar (amb ganes i goig) el referèndum, sentenciat il·legal pel Tribunal Constitucional, després de l'aprovació de les lleis de Transitorietat pel Parlament de Catalunya, el 27 i 28 S 2017. Homenatge especial a la gent atonyinada, represaliada, sentenciada i exiliada.

Enllaços d'interès per l'efemèride. Textos (6 p.) (+)

1. ASSEMBLEA NACIONAL DE CATALUNYA- LLUÍS LLACH, PRESIDENT. https://assemblea.cat/wp-content/uploads/2024/10/MANIFEST-1-O_ANC_CDR.pdf.
2. MHP CARLES PUIGDEMONT - CONSELL DE LA REPÚBLICA. 1 d'Octubre de 2024: Missatge del president Carles Puigdemont (youtube.com).
https://www.youtube.com/watch?v=AHq9ULL_7LY
3. VICENT PARTAL- VILAWEB. <https://www.vilaweb.cat/noticies/primer-doctubre-i-duran-i-lleida-a-palau/>. Primer d'Octubre amb Duran i Lleida a palau (vilaweb.cat).
4. ENRIC LLARCH- VIA EMPRESA. https://www.viaempresa.cat/empresa/elles-no-tornaran-fins-independencia_2203470_102.html.

Notícies relacionades, especialment:

154 2017/07. Mur/Clusa. Des de diferents posicionaments respecte de la DUI, estem a favor de la democràcia, el diàleg i la llibertat d'expressió i en contra dels empresonaments per motius polítics.

159 2018/03. També a favor de la DUI, pacífica i democràtica, de Catalunya, per tal d'implementar els resultats dels referèndum de l'1-O 2017.

TEXTOS D'INTERÈS

1. ASSEMBLEA NACIONAL DE CATALUNYA- LLUÍS LLACH, PRESIDENT.

https://assemblea.cat/wp-content/uploads/2024/10/MANIFEST-1-O_ANC_CDR.pdf
[MANIFEST-1-O_ANC_CDR.pdf \(assemblea.cat\)](https://assemblea.cat/wp-content/uploads/2024/10/MANIFEST-1-O_ANC_CDR.pdf)

MANIFEST

Aquest any commemorem el Primer d'Octubre amb la Generalitat presidida per un català espanyolista que va donar suport al cop d'estat del 155 i que va dir que el 155 ja hauria hagut d'aplicar-se contra Catalunya l'any 2014. Com és que s'ha arribat a aquesta situació?

El setembre i octubre del 2017 vam viure el punt més alt fins ara de la nostra revolució democràtica recent per la independència. Vam aconseguir que els partits aleshores independentistes aprovessin al Parlament una llei que va conduir a la celebració del referèndum i a la proclamació formal d'una república catalana independent circumscrita al Principat. Ens vam organitzar per fer arribar les urnes a lloc, per crear un cens universal a prova de hackers i per defensar el nostre vot davant la violència policial de l'estat que ens vol fer desaparèixer. Aquesta va ser la nostra força fa set anys: organització civil, pressió suficient sobre els partits polítics, desobediència civil activa no-violenta.

Després d'aquest llarg interval posterior dominat pel cop d'estat judicial, per la claudicació i desunió dels partits novament autonomistes i pel desengany de la societat catalana radicalment democràtica, alguns

moviments semblen voler conduir a un punt d'inflexió. L'abstencionisme de càstig ha provocat la pèrdua actual de la majoria parlamentària dita independentista, però també un gran trasbals intern en els "nostres" tres partits i, d'altra banda, les entitats independentistes, tot i haver perdut capacitat de mobilització, hem reprès la nostra activitat coordinada. En són exemples la Diada d'aquest any o la recent commemoració al Maresme dels 15 anys de la consulta d'Arenys de Munt, els 10 anys de la consulta del 9-N i els 7 anys del referèndum, i també aquest manifest conjunt de l'Assemblea i CDR Catalunya, en què aprofitem per transmetre tot el suport a totes les represaliades i en especial les de l'operació Judes.

Avui, 1 d'Octubre, reivindicuem una vegada més el valor revolucionari de la celebració del referèndum d'independència, amb tot el que representa: la validesa del mandat popular encara pendent de fer-se efectiu; el caràcter imprescindible de la lluita decidida de les persones organitzades tant en forma d'accions col·lectives com individuals; la defensa ferma de la identitat, la cultura i la llengua en tot el que tenen de pilars de la nostra millor versió com a poble; la pressió sobre qualsevol formació política existent o de nova creació perquè faci els passos necessaris cap a una independència socialment justa.

Cal que recobrem la força i la iniciativa política al carrer, a la feina i a casa, però també a les institucions. Cal que denunciem qualsevol atac, que treballem noves formes de boicot i erosió a l'estat en totes les seves formes, que empenyem per tenir a les institucions unes forces polítiques que ens representin. Cal que provoquem l'estat de forma creativa per tornar a obligar-lo a treure's aquesta careta que s'ha pogut posar a ulls internacionals gràcies als indults, l'amnistia i totes les altres farses que ens volen vendre com a pactes. Des de fa segles sabem que l'estat no compleix mai cap promesa. Prou d'aquests enganys, prou d'aquest autonomisme que ens conduirà a l'extinció si no l'aturem.

Visca la terra!

Catalunya, 1 d'octubre de 2024

2. MHP CARLES PUIGDEMONT - CONSELL DE LA REPÚBLICA.

[1 d'Octubre de 2024: Missatge del president Carles Puigdemont \(youtube.com\).
https://www.youtube.com/watch?v=AHq9ULL_7LY](https://www.youtube.com/watch?v=AHq9ULL_7LY)

3. VICENT PARTAL- VILAWEB.

<https://www.vilaweb.cat/noticies/primer-doctubre-i-duran-i-lleida-a-palau/>. [Primer d'Octubre amb Duran i Lleida a palau \(vilaweb.cat\)](#).

Primer d'Octubre amb Duran i Lleida a palau

Després del Primer d'Octubre, tot allò substancial que passa en aquest país té relació amb aquell dia. I traure a passejar Duran i Lleida un primer d'octubre no és sinó una manera de mostrar en públic la por que tenen de la Catalunya que ja no entenen

VilaWeb

Fotografia: Adiva Koenigsberg.

30.09.2024 - 21:40

La frase, la dic de memòria perquè ara mateix no en trobe l'original, és de Franklin D. Roosevelt: "En política, res no passa per accident, i si passa, ja pots jugar-t'hi el que vulgues que algú ho ha planejat d'aquesta manera, perquè ho sembla."

Avui, dimarts, és Primer d'Octubre, l'aniversari del referèndum d'autodeterminació guanyat l'any 2017. I el president de la Generalitat de Catalunya avui rep a palau Josep Antoni Duran i Lleida. Una recepció anunciada a so de bombo i platerets, perquè ho sàpiga tothom.

Com tothom sap, també, Duran va fer, des de CiU, tant com va saber i va poder per impedir la independència de Catalunya. Va fracassar en l'intent i gràcies a la seua ceguesa va arrossegar riu avall la carrera política pròpia i les sigles d'un partit històric, Unió Democràtica de Catalunya. Tot.

Acostumat a la Catalunya dòcil del pujolisme, Duran va creure que les institucions podien frenar l'huracà de dignitat que és el moviment independentista. El pobre home, que havia aspirat a succeir Jordi Pujol i no perdonà mai que l'elegit fos Artur Mas, no va saber llegir el temps ni entendre el país –conseqüència lògica de massa esmorzars a la cambra del Ritz, durant massa temps seguit.

El cas és que, després de trenta anys remenant les cireres, Duran es va imaginar que La Vanguardia encara podia decidir qui era el president de Catalunya i es va presentar a les eleccions del 2015. No va obtenir ni un sol diputat, malgrat els seus privilegis mediàtics; ni un. Ho torne a dir: ni un, res de res, cap, zero. El riu desbocat de l'independentisme l'arrossegà. Pocs mesos després encara ho va tornar a provar presentant-se a les eleccions espanyoles. Seixanta mil vots tan sols. I cap a casa, mort i enterrat. El partit el van haver de liquidar i Duran es va enfrontar al temut envit de treballar fora de la moqueta.

Ara poca gent ho recorda, però, quan es feien conferències i presentacions al començament del procés, la primera pregunta del públic sempre era: "I què farà Duran?" La gent, literalment, li tenia por, temia que amb la seua influència pogués aturar el creixement de l'independentisme. Era un "home fort" i el personal encara no havia descobert que quan s'engega una revolució els homes forts poden passar a ser febles amb una facilitat esbalaïdora.

I el cas és que, ara que fa anys que ningú no sabia on parava aquell qui en el seu temps era un totpoderós a palau, avui, just avui, el Primer d'Octubre, el president Illa el recupera i el torna a posar davant les càmeres de televisió. A palau.

Ja he dit que no em crec que el gest siga cap casualitat. Però al mateix temps vull dir que em reconforta molt. Que em tranquil·litza d'allò més.

Després del Primer d'Octubre tot allò substancial que passa en aquest país té relació amb aquella jornada històrica. No se'n poden desfer, per més que ho intenten. I traure a passejar un primer d'octubre el butoni pretesament demòcrata-cristià no és sinó una manera més de mostrar en públic la por que tenen de la Catalunya que ja no entenen. I que encara somnien que res no ha passat.

Duran és un fracassat –la història sonada del fracàs no tan sols d'ells, sinó de tot l'antic règim que ell representava com pocs. I que ara, i just avui, l'haja de recuperar el socialista Illa delimita molt bé el perímetre, pobre i limitadíssim, tremolós i esquifit, en què poden moure's aquells que ens volen fer creure que el país ha canviat i que l'aspiració de la independència s'ha fet fonedissa.

El mestre Indro Montanelli també era demòcrata-cristià, però era culte, intel·ligent i honrat. I ja fa molts anys que va deixar escrit en aquells precisos articles curts que feia a les pàgines d'Il Giornale: "És un error provar de ressuscitar els morts, sobretot en política, perquè els morts resten morts." Això mateix: els morts resten morts i el Primer d'Octubre viu.

PS1. Set anys després del Primer d'Octubre, Clara Ardévol ha parlat amb un seguit de persones que van exercir de presidents de mesa en el referèndum d'autodeterminació. Per a recordar el dia, però també per a veure com el viuen a partir del desencís originat per la classe política: "L'eufòria ens va fer valents': parlen els presidents de mesa de l'1-O"

PS2. Aliança Catalana va anunciar en un vídeo ahir que havia establert relacions amb Alternativa per Alemanya, el grup neonazi denunciat per les autoritats alemanyes, clarament en auge al seu país i que va ser expulsat del grup de l'extrema dreta al Parlament Europeu al final de la passada legislatura perquè era massa extremista. Pol Baraza ho explica en aquest article i contextualitza una decisió que ajuda a desemmascarar la realitat d'aquest grup racista català.

4. ENRIC LLARCH- VIA EMPRESA.

https://www.viaempresa.cat/empresa/elles-no-tornaran-fins-independencia_2203470_102.html

Elles no tornaran fins a la independència. L'equívoc entre traslladar l'empresa i traslladar la seu social va jugar a favor de magnificar la transcendència del canvi de seu i transmetre a la població la sensació de risc econòmic

Enric Llarch Economista

Barcelona. 01 d'octubre de 2024 05:30

La pràctica totalitat de les empreses que van canviar de seu social han mantingut la resta de l'operativa a Catalunya | iStock

"Catalunya ha vuelto" proclama tot cofoi el nou president de la Generalitat, Ebre enllà. Però elles, no. Elles, les seus socials de les empreses que van substituir Catalunya per un altre emplaçament. Algunes, les més exposades a l'enuig dels clients catalans, com els bancs, al País Valencià o a Mallorca i tot. Total, ja tenien edificis emblemàtics com a resultat de compres d'entitats locals. La gran majoria, però, directament a Madrid.

Canvi de seu social vs. trasllat de l'empresa: una confusió interessada

Exterior de l'edifici Planeta | Viquipèdia

Alguns empresaris destacats ja s'havien anat encarregant d'amenaçar que si Catalunya proclamava la independència, s'endurien l'empresa a un altre indret. Planeta va ser una de les més destacades a l'hora de fer advertiments. El 2017 va ser una de les que van traslladar la seu social a Madrid, tot i anunciar que no hi hauria trasllat d'empleats i d'altres canvis. De fet, l'equívoc entre traslladar l'empresa -empleats, serveis centrals, instal·lacions productives- i traslladar la seu social va jugar a favor de magnificar la transcendència del canvi de seu i transmetre a la població la sensació de risc econòmic per una fugida d'empreses.

Les decisions es continuen prenent aquí, tot i que l'espanyolització de l'àmbit de negoci s'hagi aprofundit i els primers directius visquin a Madrid

Però a l'hora de la veritat la pràctica totalitat de les empreses que van canviar de seu social han mantingut la resta de l'operativa, inclosos els serveis centrals, sense canvis significatius. Des de les torres negres de la Diagonal, l'ara CaixaBank continua ataüllant tot el que passa al país. Fins i tot consultores i despatxos d'advocats i d'altres professionals han hagut de fer marxa enrere en els seus plans de desplaçar gaires recursos humans cap a Madrid. Les decisions es continuen prenent aquí, tot i que l'espanyolització de l'àmbit de negoci s'hagi aprofundit i els primers directius -com ara els de la mateixa CaixaBank- visquin a Madrid. Fins i tot, la majoria de reunions dels consells d'Administració que es daten a Madrid -o a València, o a Alacant- allà hi tenen poc més que el secretari que n'escriu l'acta. Amb la covid, sobretot, això d'anar traslladant-se físicament cada vegada a la capital del regne es va fer més pesat i la participació en línia és cada cop més generalitzada.

Efectes irrelevantes en l'economia catalana

El PIB de Catalunya ha crescut un elevat 0,7% el primer trimestre del 2024

I, el més important, l'economia catalana no ha notat pràcticament cap repercussió d'aquest canvi de seus. Des del 2018, l'evolució del PIB és pràcticament idèntica a Catalunya i al conjunt espanyol, amb les lògiques oscil·lacions de la conjuntura general. Catalunya ha continuat reforçant el vessant exportador de les seves empreses i ha anat disminuint la dependència del mercat espanyol. També en l'apartat turístic, amb un esclat de visitants internacionals davant el relatiu estancament dels que provenen de la resta de l'Estat. Les inversions estrangeres de caràcter productiu també han assolit

màxims històrics, malgrat la suposada -i buscada- mala imatge del país en l'àmbit internacional. I no diguem de la creació d'empreses innovadores, en què l'àrea de Barcelona és un referent internacional. Catalunya ha continuat reforçant el vessant exportador de les seves empreses i ha anat disminuint la dependència del mercat espanyol

Evidentment, persisteixen molts dels problemes de fa set anys en el nostre model productiu. Des del migrat creixement de la productivitat fins a una dependència cada cop més elevada d'un turisme de baix valor afegit, en un sector que és el que paga pitjor als seus empleats, malgrat els beneficis esclatants dels darrers exercicis. I, evidentment, la manca de recursos públics per afrontar en condicions l'elevat creixement de la població i la modernització de l'economia, i el continuat incompliment de les inversions -ja migrades- compromeses per l'Estat.

La xucladora de Madrid

El districte financer de Madrid, de fons | iStock

Una altra cosa és la comparació amb Madrid. Però aquí ja sabem tots com hi juga el factor capitalitat, la centralització i la radialitat exacerbada de l'Estat espanyol, les inversions de l'Estat -sempre superiors a les que inicialment estaven pressupostades-, la proximitat al BOE, a la llotja del Bernabéu i a tots els poders econòmics i fàctics. I unes administracions locals que pensen més a afavorir grans fortunes i patrimonis que al benestar de la seva població en general. I la succió de l'Espanya "vaciada" -i, si pot ser, de tota la resta de l'Estat i de Llatinoamèrica- de talent, de recursos humans i econòmics... i d'empreses.

Ja sabem tots com hi juga el factor capitalitat, la centralització i la radialitat exacerbada de l'Estat espanyol

Així, doncs, per què continuem parlant set anys després de les empreses que van canviar de seu social? No hauríem de fer-ho, doncs, de la dinàmica centrípeta de Madrid? És aquest el principal problema? No ben bé, encara que des de l'època de Porcioles sovint s'hagin volgut reduir les reivindicacions nacionals catalanes a una pugna entre Madrid i Barcelona, que també ho és. Quan ens parlen del negoci de l'alta velocitat entre París i Lió i el comparen amb el de Barcelona i Madrid, intenten, de forma subliminal, assimilar-nos amb ciutats que pertanyen al mateix espai nacional. Quan comparen la situació dels aeroports milanesos amb Roma, obliden intencionadament que la unificació italiana de fa poc més de 150 anys va ser una conquesta del sud per part del nord.

Del Sabadell a Caixa d'Enginyers

Edifici del Banc Sabadell a Sant Cugat del Vallès | EP

Aquesta nova aproximació al tema de les seues socials cal completar-la parlant d'alguns casos singulars. El primer, el Banc Sabadell, ara immers en una OPA hostil per part del BBVA després de no materialitzar-se la més amigable de fa tres anys. Cal recordar que el màxim dirigent del banc es va destacar com a propulsor i avalador davant els amics de l'Ibex-35 del "Podemos de dretes", que tan decisiu va ser a l'hora d'exacerbar els temors d'una part important de la població catalana davant el procés d'independència. Si davant la primera OPA hi va haver un silenci expectant -potser perquè molts pensaven que el Sabadell no tenia futur com a banc independent-, ara han après la lliçó i han aconseguit posicionar les forces vives econòmiques i socials de Catalunya -a més del mateix ministeri d'Economia- en contra de l'OPA hostil. El BBVA ha tingut la delicadesa d'anunciar l'enorme retallada de personal i l'augment extraordinari de beneficis que comportaria la fusió. Evidentment, no estan pensant en l'opinió pública catalana -que tant se'ls en fa-, sinó en els accionistes del Sabadell, als que volen temptar amb nous i grans dividends com a resultat de l'absorció. Diuen al sector que l'absorció és inevitable si no hi ha cap daltabaix, com ara una crisi a Turquia o a Mèxic, on el BBVA està molt exposat.

En qualsevol cas, la professió de fe espanyolista del Sabadell quan va canviar de seu no l'ha eximit d'aparèixer com la presa cobejada per reforçar l'oligopoli bancari espanyol.

Parlant de bancs, és de justícia recordar l'única entitat financera catalana que no va canviar de seu social: la Caixa d'Enginyers. Aquella decisió, arriscada en el seu moment, es transformà en una allau de nous socis clients. Tants, que el seu problema ha estat digerir aquest creixement a causa de la seva naturalesa cooperativista i del tracte personalitzat que és marca de la casa. En tot cas, bé està que la fidelitat al país i a la clientela hagin tingut un balanç força positiu per a l'entitat. Caldrà que es preparin per a una nova allau de clients si finalment el BBVA es queda el Sabadell.

Els que es van quedar o han tornat

També hem de recordar que Grífols va ser l'única empresa catalana de l'Ibex-35 que no va canviar de seu social. Precisament, el fet que gran part del seu negoci estigui fora d'Espanya i que les autoritats principals amb qui s'ha de relacionar sigui les agències sanitàries nord-americana i europea, la feia menys vulnerable a eventuais maniobres desestabilitzadores del govern i de les forces vives espanyoles. Els problemes internacionals que arrossega de fa alguns exercicis tenen bàsicament a veure amb la solidesa de la seva accelerada expansió mundial i amb el complex i agressiu món de les finances internacionals.

Grífols va ser l'única empresa catalana de l'Ibex-35 que no va canviar de seu social

Una altra de les empreses que van optar per no canviar de seu va ser Seat. I, recordem-ho, malgrat les pressions reials que van transcendir a través del seu principal factòtum sindical, que no s'ha manifestat pas mai com a excessivament catalanista. La recuperació del sector i l'encert de crear una nova marca -Cupra- no li han anat malament a Seat. I ara potser no és casualitat que, després d'advertir dels riscos per a l'empresa que comportarien els anunciats aranzels comunitaris als vehicles elèctrics xinesos, un cop el president del govern espanyol ha tornat de la Xina, davant la sorpresa de tothom, s'hagi manifestat a favor de repensar el tema. En tot cas, la decisió de mantenir la seu social a Catalunya no sembla que hagi penalitzat pas gens a la nostra primera automobilística.

Amb 10.934 milions d'euros, Seat és la segona filial a Catalunya que més factura | Seat

I finalment, dos casos que van traslladar la seu. Un que ha tornat -Agbar- i un altre que no ho ha fet, però que consta que s'ho ha plantejat en diverses ocasions Ciments Molins. En aquest darrer cas, les diferents sensibilitats del grup familiar s'han posat en evidència en el tema de la seu social. Recordem que una branca de la família va estar molt pròxima al món convergent -amb un destacat conseller de la Generalitat i tot-, però ara ha restat en minoria i no ha aconseguit tornar la seu a Catalunya.

El cas d'Agbar és diferent. Només van traslladar la seu la societat matriu del grup i el 2018 ja van tornar perquè deien que hi havia prou estabilitat a Catalunya. El seu negoci està directament vinculat als ajuntaments i a la Generalitat, com a responsable últim del proveïment d'aigua a Barcelona i el litoral català. Tradicionalment, començant pel seu CEO, havia estat destinació d'expolítics del món socialista i de l'aleshores Iniciativa per Catalunya. El mateix govern d'Illa s'ha proveït de destacats tècnics de la companyia per fer-los responsables del tema de l'aigua des del Govern. I finalment, després de mitja vida com a màxim responsable a Agbar, Àngel Simon ha esdevingut l'home de confiança de Fainé per a la reorientació industrialista de Critería, la matriu de CaixaBank. Per tant, no sembla que la reacció moderada primer i el retorn després hagi anat gaire malament a la companyia i als seus homes forts. Una qüestió d'imatge... i de poder

El president de Foment del Treball, Josep Sánchez Llibre, durant la presentació de l'informe | Cedida
El trasllat de les seues socials és, sobretot, un tema simbòlic, però no per això menys rellevant. Que Foment del Treball sigui especialment bel·ligerant en aquest tema no és només perquè la gran patronal catalana tingui por de quedar-se sense els seus grans afiliats, que no n'ha perdut ni un. És per una qüestió d'imatge, de poder en darrer terme, a l'hora d'aparèixer com a interlocutor de les empreses catalanes davant la patronal i el govern espanyols.

La pregunta del milió, doncs, és: quan retornaran les seues socials que van abandonar Catalunya fa set anys? La resposta és clara: com les orenetes de Bécquer, no tornaran... Les inèrcies, la por a un efecte Streisand entre clients i amics espanyols, els avantatges objectius de passejar-se per Madrid com a empresa espanyola "fetén", la tímida reacció de la població catalana -malgrat els interessants intents de l'Assemblea Nacional Catalana (ANC), combatuts, en primer lloc pel mateix Foment-, i la manca d'instruments per influir una eventual decisió de ressituat la seu... Tot es confabula perquè, encara que pugui haver-hi alguna excepció, tot continuï com fins ara. Per sempre? No pas per sempre.

Quan retornaran les seues socials que van abandonar Catalunya fa set anys? La resposta és clara: com les orenetes de Bécquer, no tornaran...

Quan Catalunya assoleixi la independència, seran aquestes mateixes empreses qui voldran tenir una seu social, la principal o la d'una empresa específica del grup per operar a Catalunya. I el mateix faran les empreses espanyoles, que no voldran perdre el mercat català perquè no tenen una seu específica

al país. Tal com fan ara mateix quan s'implanten a Portugal o a qualsevol altre país -amb estat propi- del món.